



פוליטיקה ומעמד בבחירות הקרובות

עמ' 3

זה הדדן

פועלי כל הארצות התאחדו!

زو هديرخ ZO HADEREKH

גיליון 27 / 13 ביולי 2022



ביידן: שלום, שלום ולא להתראות (צילום: הבית הלבן)

בשתי המדינות: "הנשיא האמריקאי מעוניין להוכיח באמצעות הביקור כי ארה"ב לא נטשה את המזרח התיכון", מסרו גורמים בירושלים.

הדיבור על נטישה ממש מגוחך כאשר ביידן פועל במרץ לכוון ברית צבאית אזורית נגד איראן ("נאט"ו לעניים" כונתה ברית זו בשבועון זה), לשמחת יצרני הנשק האמריקאים. הרי ברית כזו כבר הוקמה בעת כהונתו של הנשיא דונלד טראמפ!

ישראל שבעת רצון מ"מורשת טראמפ". שר הביטחון והטוען החדש-ישן לכתר, בני גנץ, חשף כי מאז נחתמו "הסכמי אברהם" לפני כשנתיים, נערכו לא פחות מ-150 מפגשים בין אנשי שירותי הביטחון הישראליים לבין עמיתיהם במדינות המזרח התיכון, לא כולל ירדן ומצרים. במפגשים אלה נחתמו עסקאות מכירת נשק ישראלי למדינות האזור בשווי של למעלה משלושה מיליארד דולר. ביקור ביידן במזה"ת אינו אלא נדבך נוסף למדיניות החוץ של קודמו בתפקיד טראמפ. כפי שכתב עקיבא אלדר ב"הארץ" בתגובה לביקור ביידן: "דונלד טראמפ יכול היה להגיע לישראל ולהיפגש עם נתניהו באותה מידה. בכל הנוגע למשולש ארצות הברית-ישראל-פלסטין, שומר ביידן על מורשת קודמו. קשה להבחין בהבדלים ביניהם גם בעזרת זכוכית מגדלת". ביידן אינו רצוי כאן. אין בכוונתו לתרום דבר לסיום הכיבוש או לקידום השלום באזור. ייטיב לעשות אם יתרכז במיגור האלימות באמצעות נשק ברחובות ארצו, או בהגנה על זכות הנשים בארצו להפלה.

מהי בדיוק מטרת ביקור נשיא ארה"ב, ג'ו ביידן, בישראל ובמזרח התיכון? השבוע (11.7) פרסם הנשיא מאמר ב"וושינגטון פוסט" תחת הכותרת "מדוע אני נוסע לסעודיה?". קרי: מטרת הנסיעה היא ביקור בממלכה, ואילו ישראל משמשת כתחנת ביניים ותו לא. מה נמצא בסעודיה? נפט, כמובן.

נשיא ארה"ב עצמו הדגיש את העניין האסטרטגי: בכוונתו לבקר במזה"ת כדי "לפתוח פרק חדש ולהבטיח את מעורבותה של ארה"ב באזור". עוד הוסיף כי בעת ביקורו בסעודיה יפגוש מנהיגים מרחבי האזור, ואיתם יגבש תוכנית עבודה "לכינון מזרח תיכון יציב ומחובר יותר, בו תמלא ארה"ב תפקיד חיוני". ביידן צפוי לבקר בעיר ג'דה שבסעודיה ולקיים בה פגישות עם מנהיגי סעודיה, איחוד האמירויות, כוויית, קטאר, בחריין, עומאן, מצרים, ירדן ועיראק.

מי זקוק להגברת מעורבותה של ארה"ב באזור? בראש ובראשונה - המעצמה האימפריאליסטית עצמה; נוסף לה, כל אותם משטרים הנשענים על נוכחותה הבריונית, ובראשן ממשלת ישראל.

לפי פרסום ב"הארץ" (11.7), ביקור נשיא ארה"ב בישראל יכלול חתימה על "הסכם משמעותי" בין שתי המדינות, ובו מענה לנושאים ביטחוניים וכלכליים אזוריים. בעת ביקורו בג'דה, צפוי ביידן להכריז על צעדים עתידיים להידוק היחסים בין ישראל לסעודיה. קידום מערכה אזורית נגד איראן יעמוד במוקד ביקור הנשיא

צרות בצורות לאיש העסקים עופר עיני

"המיוזג בין חברת 'וונטייז' שבשליטת משפחתו של גבריאל ברוני לבין חברת האנרגיה 'עושר' שבבעלות יו"ר הסתדרות העובדים ונשיא התאחדות התעשיינים לשעבר עופר עיני ושרגא ברוש לא ייצא לפועל".

איתי פת-יה, "דה מרקר", 28.6

הון, שלטון והפלות

"עשרות תאגידים אמריקאים פעלו לממן את המסע לביטול הזכות להפלה. ביניהם: ענקית התרופות פיזור, קבוצת הבנקאות סיטיגרופ, יצרנית הרכב ג'נרל מוטורס, ענקית הקמעונות וולמארט, ענקית האנרגיה אקסון מוביל וחברת האחזקות של המיליארדר וורן באפט, ברקשייר התאווני. הנ"ל הן חברות ציבוריות שהעבירו מאות אלפי דולרים לפוליטיקאים שמרנים שקידמו את איסורי ההפלות. עבור התאגידים הענקיים מדובר בכסף קטן, אך עבור הפוליטיקאים אלה תקציבים שאיפשרו לובינג, תעמולה וקידום חקיקה נגד הפלות. הסכום שהעבירו התאגידים לחקיקה — 14.6 מיליון דולר, סכום גדול בהרבה מסך כל כספי התרומות שקיבלו הפוליטיקאים מארגוני פררלייף שמרנים, שכל פעילותם מתמקדת בהתנגדות להפלות. רוב התרומות מהתאגידים הועברו מאז 2018".

נדן פלדמן, "דה מרקר", 1.7

יו"ר מרצ לשעבר היה החמצה גדולה וח"כ כושל

"יו"ר מרצ ניצן הורוביץ הוא אחד הכישלונות המהדהדים של הפוליטיקה בישראל. הוא החמצה גדולה, הוא חבר כנסת כושל, הוא נבחר ציבור חסר רגישות ציבורית — הוא יו"ר מפלגה אפור, שנכון לעכשיו מוביל אותה למקום רע. הוא סמרטוט פוליטי חסר עמוד שדרה, שאם יתעקש לעמוד בבחירות הקרובות בראש מרצ, הוא יעמיד את המפלגה הזאת בסכנת הכחדה. היא עלולה להתרסק. שאלות טובות, צריך להודות, כי השר המרחף הזה מתקשה להבחין בין טוב לרע, בין נכון ללא נכון, בין חשוב ללא חשוב. הוא לא בנוי לתפקיד הזה וגם לא לראשות מרצ, בין היתר משום שיושרה ציבורית, שמירה על טוהר מידות, שקיפות והגנה על חושפי שחיתות — ערכים שמרצ חרתה על דגלה — לא ממש מעניינים אותו".

מוטי גילת, "הארץ", 1.7

בועז ויוני מוכרים את המתנות שקיבל נתניהו

"בקיץ 2013 הגיעה לארץ קבוצת הכדורגל ברצלונה כחלק ממסע תחת הכותרת 'סיום השלום'. בזמן ביקורו בבית נשיא המדינה מסר נשיא ברצלונה תשורה לפרס ולנתניהו: חולצת כדורגל שהפיקה הקבוצה במיוחד עבור האירוע - מספרה 13 ועל גבה הכיתוב: 'סיום השלום'. כעבור מספר שנים מצאה חולצה דומה את דרכה לאתר המכירות יד 2. המוכר הזהה כ"בועז" מירושלים, ודרש תמורתה 200 שקלים. מספר הטלפון של המוכר הוביל לבנו של ראש הממשלה, יאיר נתניהו. מספר זה כיכב באתר המכירות לאורך 2017-2018, כל עת שביקש יאיר למכור פריטים שונים. לפעמים כינה את עצמו המוכר 'בועז' ולפעמים 'יוני'".

יוסי דורפמן, "המקום הכי חם בגיהנום", 1.7

אהבתו הנכזבת של טראמפ

"נשיא ארה"ב לשעבר דונלד טראמפ אמר לאחרונה כי ישקול לתמוך בראש הממשלה לשעבר בנימין נתניהו בבחירות הקרובות. זאת, חרף העובדה שאכזב אותו כאשר בירך את יריבו הפוליטי ג'ו ביידן לרגל בחירתו לנשיאות בשנה שעברה".

מהדורת חדשות של רשת ב', 30.6



דברים בשם אומרם

המעסיק הוא טראמפ? לא תודה!

"נשיא ארה"ב לשעבר דונלד טראמפ הקים את מיזם המדיה החברתית 'טרות' סושיאל' ומיתג אותו כ'אלטרנטיבה לענקיות ההיי-טק המצנזרות דעות פוליטיות ימניות'. אולם, מתברר כי לא פשוט להקים רשת חברתית שתילחם בענקיות ההיי-טק - ללא עזרתן. הגישה הלוחמנית שאימץ המיזם בראשות טראמפ פגעה בהתפתחות החברה מאז נוסדה בפברואר 2021. 'טראמפ מדיה' אנד טכנולוגי' גרופ' מתקשה לפתח את פלטפורמת המדיה החברתית שלה כיוון שמנהליה נמנעים מצירוף שותפים עסקיים ועובדים המחזיקים בדעות פוליטיות ליברליות. אוכלוסיית עמק הסיליקון, בו מבוססת החברה, ידועה בנטייתה לשמאל הפוליטי. ואכן, התיעוב הדדי: חברות טכנולוגיה ומהנדסים רבים לא מוכנים לעבוד עבור טראמפ".

תחקיר סוכנות הידיעות "רויטרס", 30.6

מכתבים

למערכת



ממאיר כהנא למתן כהנא

סגן השר לשירותי דת, ח"כ מתן כהנא (ימינה), החייה לאחרונה את רעיון הטרנסספר באומרו: "אם היה כפתור שהיה מעלים את כל הערבים ושולח אותם ברכבת אקספרס לשווייץ, הייתי לוחץ עליו".

אלא שהתבטאות זו אינה חדשה. קדם לכהנא בנימין זאב הרצל, שכתב ביומנו: "את האוכלוסים העניים משתדלים אנו להעביר בלי רעש מבחוץ לגבול. העברת הקרקעות לרשותנו, הוצאת העניים ממדינתנו צריכה להיעשות בעדינות ובזהירות" (תיאודור הרצל. היומן א', ת"א, 1960). רעיון זה אומץ אף בידי דוד בן-גוריון, שאמר בישיבה סגורה של הנהלת הסוכנות היהודית: "אני מחייב העברה כפויה - אינני רואה בכך שום דבר לא מוסרי". בן-גוריון אף כתב בין השאר: "יש לראות את עקירתם של הערבים כפתרון השאלה הערבית במדינת ישראל". יוסף וייץ, מראשי קק"ל אף דרש להקים מוסד ממלכתי מיוחד, בעל סמכויות רחבות, אשר יפקח על מה שכונה בפיו: "טרנספר בדיעבד".

רעיון הטרנסספר מומש בדרכים שונות מאז הקמת מדינת ישראל, וגם לאחר מלחמת 1967. נראה כי מאז הרצל, דרך רחבעם זאבי (מפלגת ה"טרנסספר") ועד מאיר כהנא ומתן כהנא, רעיון ה"טרנסספר" חי, קיים, נושם ובוועט.

דן יהב, ת"א-יפו

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל

zohaderekh@gmail.com

או לתיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102



צוחקים כל הדרך אל הקלפי: בנימין נתניהו ויאיר לפיד, שר האוצר לשעבר בממשלתו (צילום מסך: ערוץ 12)

פוליטיקה ומעמד בבחירות נובמבר

העבודה ומרצ, שתי מפלגות שייצגו בעבר את הקפיטליזם הממלכתי ונותרו חברות באינטרנציונל הסוציאליסטי, הניפו דגל לבן. הן מקבלות בזרועות פתוחות את ההגמוניה של ההון הגדול ומוותרות על עקרונות היסוד שבמצען: פתרון שתי המדינות, "תיקון" חוק הלאום וחוק האזרחות, ושמירה על זכויות אדם.

שלא יהיו אי-הבנות: נושאים אלה יצופו ויעלו שוב במצעיהן לקראת הבחירות הקרובות. אולם הפניית העורף לרעיונות המוצעים בהם לא תאחר להגיע מיד לאחריהן. בכל הקשור אצל המפלגות הבורגניות, המעשים הם אלה שקובעים - להבדיל ממצעים ומדיבורי סרק. לראייה: פועלם של שרי העבודה ומרצ בשנה האחרונה במסגרת ממשלת בנט-לפיד. גם רע"מ האיסלמית שהצטרפה לקואליציה הוכיחה שוב ושוב, כי האינטרסים שלה קרובים יותר לבורגנות הערבית בישראל מאשר לקהל בוחריה, החי בעוני.

על מאבק מעמדי ודפוסי הצבעה

לא קיים תמיד קשר ישיר בין דפוסי הצבעה לבין שיוכם המעמדי של הבוחרים, ועל כך נכתב רבות. עם זאת, המשבר שאליז נקלע (שוב!) המשק הקפיטליסטי העולמי כתוצאה ממגיפת הקורונה והפלישה הרוסית לאוקראינה נותן את אותותיו בשכר העובדים. ניסיונות בעלי ההון לשקם את צבירת רווחיהם הוציאו לרחובות עשרות מיליוני עובדים ברחבי העולם. כך קרה במדינות הפועלות בלב המערכת הקפיטליסטית המקרטעת והשבוע גם בסרי לנקה ובמדינות פריפריאליות אחרות.

השיגים כגון בחירת השמאל לפרלמנט בצרפת או בקולומביה (בה נבחר לראשונה נשיא שמאלי) ניזונו ממאבקים מעמדיים-חברתיים המוניים לאורך השנתיים האחרונות. ישראל יוצאת דופן: הסתדרות המורים בלבד הרימה את הכפפה במאבק למען איכות החיים של חבריה. זאת בעוד שארגון העובדים הגדול בישראל, ההסתדרות הכללית, נחל כישלון חרוץ במו"מ עם ממשלת הימין והמעסיקים להשגת "עסקת החבילה".

חיוני שחד"ש, המובילה את הרשימה המשותפת בהתמודדות מול שני הגושים הפוליטיים ההגמוניים, תוכיח כי היא מסוגלת למלא את התפקיד בו אינו מעוניין גורם פוליטי כלשהו - ייצוג כלל העם העובד, קידום מאבקים חברתיים ומעמדיים ותרגומם למעשים שיאתגרו את הסדר הקפיטליסטי הקיים.

אפרים דויד

לבוש חליפת יוקרה ומאופר למשעי, התייצב יו"ר האופוזיציה הימנית ח"כ בנימין נתניהו בתחנת דלק ושאל: "מדוע מחירי הדלק גבוהים כל כך?". באופן ציני זה בחר לפתוח הפוליטיקאי, שמזה עשרות שנים לא רכש דלק מכיסו, את ה"קמפיין החברתי" שהוא מוביל לקראת הבחירות לכנסת בנובמבר.

זאת, שעה שהדס קליין, העוזרת האישית של בעל ההון האמריקאי-ישראלי ארנון מילצ'ן, העידה בבית המשפט בירושלים במסגרת דיון ההוכחות בתיק 1000. בתיק זה מואשם ראש הממשלה לשעבר נתניהו במרמה ובהפרת אמונים. לכאורה, מפגן העושר המיוחס לראש האופוזיציה, הכולל שמפנייה, תכשיטים יקרים וסיגרים מובחרים אינו הדרך המתאימה ביותר לפתוח קמפיין "חברתי".

אך להצגות שמעלה נתניהו בתחנת הדלק, בשוק ובמרכול מעלה אחת: הן מציבות על סדר היום הציבורי נושא ממנו בורחים הפוליטיקאים ברובם כמו מאש. מכיוונו של ראש הממשלה לפיד לא נשמעה אף מילה בנוגע ליוקר המחיה הגועש, לא כל שכן באשר לפתרון. הימין הקיצוני בישראל, ולמרבה הצער גם השמאל הציוני, אטומים לחלוטין להשלכות ההתייקרות על מיליוני עובדים ובני משפחותיהם. בעלי ההון והתאגידים הגדולים ממשיכים להכתיב את סדר היום, והפוליטיקאים בישראל ממשיכים ברובם לרקד לצלילי חלילים.

שני גושים פוליטיים - מדיניות כלכלית אחת

סיכויי משבר היוקר לעמוד במרכז מערכת הבחירות נמוכים. אפילו נתניהו אינו מסוגל לאמץ ברצינות את המאבק ביוקר כאשר הוא מעשן סיגרים טבולים בליקר. האינטרס המעמדי, אותו משרתים חברי שני הגושים הפוליטיים המתמודדים על השלטון ("בעד ביבי" ו"נגד ביבי") מבטיח את התעלמותם מהסוגייה הכלכלית. גם שאלות יסודיות אחרות, כגון הכיבוש, האפליה המוסדית של האוכלוסייה הערבית, המדיניות הניאו-ליברלית הנמשכת זה עשרות שנים ואף המצע הקלריקלי-לאומני של כל המפלגות הציוניות והחרדיות, הן סטטוס קוו ואינן נושא לוויכוח.

לכן, נדון ציבור הבוחרים בישראל להתמודד מזה שנים עם הטלת הרפש והמתקפות האישיות הבלתי פוסקות בין הצדדים. ואילו השחיתות האמיתית - זו של הקפיטליזם הפראי בישראל - נותרת מחוץ לשיח הציבורי. הקונצנזוס סביב המדיניות הניאו-ליברלית כולל 114 חברי כנסת - כל אחד ואחת, פרט לששת חברי סיעת הרשימה המשותפת. בבחירות הקרובות, יחסי כוחות אלה מבשרים רעות.

מוצרי המזון התייקרו ב-6% תוך שנה

לא רק מחירי הדיוור בישראל בעלייה (מעל 15% בשנה האחרונה), אלא גם אלה של מוצרי המזון. לפי בדיקה שערכה המועצה הישראלית לצרכנות (מאי 2022), עלו מחירי מוצרי המזון ב-6% לעומת הממוצע אשתקד. בדיקת המועצה חשפה כי מחיר מוצרי השמן הצמחי (תירס, סויה וקנולה) זינק ב-28% מתחילת השנה. עוד נחשף כי מחיר האורז עלה ב-14%, מחירי הירקות ב-7% ומחירי הפסטה ב-10%. בנוסף, נרשמה עלייה מדאגיה של 2% במחירי המזון מאז תחילת חודש מאי השנה. תוך חודשיים עלו מחירי הרטבים לבישול ב-7%, מוצרי הקמח והסולת ב-9% ומוצרי הסלטים הארוזים ב-3%.

המועצה הישראלית לצרכנות נוהגת לערוך בדיקות השוואתיות תכופות, בהן היא בוחנת את התנהגות מחירי המוצרים בישראל. הבדיקה החודשית בוחנת את עלותם המשתנה של 770 המוצרים הנמכרים ביותר בשוק. הבדיקה מביאה בחשבון נתונים מ-56 רשתות מזון שונות. חשוב לציין כי הבדיקה מתייחסת למחיר הזול ביותר שמציעה הרשת, ללא מבצעי אשראי.

מחיר הביצים המפוקח עלה בסוף השבוע שעבר ביותר מ-6%. נכון לעכשיו, מחיר איזיה בת 12 ביצים הגיע ל-13 שקלים. זאת, בעקבות ההסכמות אליהן הגיעו שר האוצר אביגדור ליברמן ושר החקלאות עודד פורר מול נציגי ענף ההטלה. כמו כן, המאפיות הגדולות ברמן ואנג'ל הודיעו לרשתות כי מחירי סוגי הלחם המיוחד צפויים לעלות.

ח"כ כסיף נפגע במחאה נגד טרור המתנחלים

שישה עשר מפגינים נפגעו בשבוע שעבר (9.7) מירי רימוני גז מדמיע בידי חיילי הכיבוש בזמן מחאה נגד השתלטות מתנחלים על אדמות בבית דג'ן. כך מסרה סוכנות הידיעות הפלסטינית ואפא. בין הנפגעים: ח"כ עופר כסיף (חד"ש) – הרשימה המשותפת) שטופל במקום על-ידי צוות רפואי של הסהר האדום. ההפגנות נגד גזל האדמות נערכות מדי שבוע סמוך לכפר הפלסטיני בניסיון למנוע הקמת מאחז.

לאחר שקיבל טיפול רפואי, נפגש ח"כ כסיף עם נאסר אבו ג'ש, ראש הכפר בית דג'ן וממובילי המחאות נגד הפקעת הקרקעות. אמר פרסם כסיף רשומה בפייסבוק בה כתב: "הגיע לסיכומי יום של פעילות סולידרית עם המאבק הפלסטיני נגד הכיבוש: מתקפת רימוני גז של צבא הכיבוש על מפגינים שלווים בבית דג'ן, אלימות מתנחלים בהתעלמות משטרות בשיתוף ג'ראח, ביקור פצועי ירי ומכות ממג"ב בסילואן. זה הכיבוש, זה האפרטהייד, זה המאבק בו נמשיך עד שיושגו צדק ושלוש לכל".

עוד הוסיף: "כספים קואליציוניים כפיצוי למגורשי גבעת עמל? פיצוי לתושבי אבו כביר או שכונת הארגזים? מה פתאום! מיליונים של כספים קואליציוניים לתשתיות למאחזים, שאפילו לפי חוק האפרטהייד הישראלי הם בלתי חוקיים? זה יש ויש. את המצב הזה נשנה: כסף לשכונות ולא להתנחלויות!".

חשיפת קו לעובד: פועלים עזתיים עובדים בשחור

בעקבות מצוקת כוח האדם באתרי הבנייה בישראל, ועל רקע נתוני האבטלה המרקיעים ברצועת עזה, החליטה ישראל להקצות לתושביה הפלסטינים מה שהיא מכנה "היתרי צרכים כלכליים". אלה, כוללים בין היתר אישורי מעבר לישראל לצורך עבודה. עד עתה הוקצו כ-20 אלף היתרים, אך לפי נתוני עמותת קו לעובד, נכון להיום רק כ-10 אלפים מהם נוצלו. "היתר צרכים כלכליים" מאפשר למחזיק בו להיכנס לישראל, אולם הוא אינו מקנה אותן זכויות שמקנה אישור עבודה סטנדרטי. משמעות הדבר היא, שאין המעסיקים יודעים האם באפשרותם להעסיק באופן חוקי את בעלי ההיתרים, וחוששים מהשלכותיה של העסקה לא חוקית, אותה רואה החוק בחומרה רבה. לכן, מקבלים העובדים העזתיים תשלום עבור עבודתם ב"שחור", לא מונפקים עבורם תלושי שכר ולא משולמים עבורם דמי ביטוח לאומי. לכן, הדגיש קו לעובד, במקרים של תאונת עבודה איש לא נדרש לטפל בהם. במהלך החודשים האחרונים הגיעו לקו לעובד עובדים פלסטינים תושבי עזה המועסקים בישראל באמצעות היתרים אלה, לאחר שנפגעו בתאונות עבודה. מעסיקיהם סירבו לחתום על הטפסים הרפואיים כיוון שהעסקה התבצעה באופן לא לגיטימי. ישראל טוענת כי הנפקת ההיתרים נועדה לסייע לתושבי עזה, "אך מהלך מסוג זה אינו משיג את מטרתו, ומפקיר אלפי בני אדם להעסקה בלתי חוקית ונצלנית", הדגישה עמותת קו לעובד.

בשבוע שעבר שלחה קו לעובד, בשיתוף עם ארגון גישה – המרכז לשמירה על הזכות לנוע, פנייה למינהל עובדים זרים ברשות האוכלוסין וההגירה, ולזרוע העבודה במשרד הכלכלה. הארגונים דרשו לפרסם את זכויות בעלי ההיתרים הכלכליים, ולהבהיר כי העסקתם כפופה לדיני העבודה והביטוח הלאומי. עוד דרשו להבהיר כי המעסיקים אינם צפויים להיענש בגין העסקה מסודרת של האוכלוסייה העזתית הצמאה לפרנסה.

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל



המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126402



מורות ומורים מפגינים מול מעון ראש הממשלה ברחוב בלפור שבירושלים ביום חמישי האחרון, 7 ביולי 2022 (צילום: הסתדרות המורים)

בתמיכת איגוד העובדות והעובדים הסוציאליים נמשכת מחאת המורים בבלפור

70 שנה לגן תנדי"י בוואדי ניסנס

גן הוואדי החיפאי חגג לאחרונה 70 שנה להקמתו. באירוע השתתפו נציגות של תנועת הנשים הדמוקרטיות בישראל (תנדי"י) ושל מועדון הנשים האורתודוקסי וכן עדנה זרצקי, חברת מועצת העיר חיפה לשעבר.

את החגיגה פתחה הגננת וופיקה אלסולח בברכות להורים, לילדות ולילדים ובתורות על הנתינה שלהם לגן. חברת הנהלת הגן, עולא עווידה, הדגישה בדבריה את התפקיד של תנדי"י ושל גן הילדים בחיזוק מעמדן של הנשים בוואדי, בתמיכה בהן תוך שותפות ביצירת סביבה בריאה לילדות ולילדים. היא הצביעה על האתגרים שעמדו בפני הגן ועל המאבק להמשך השליחות החינוכית, החברתית והפוליטית בה מאמין צוות הגן. "הערכים והעקרונות הם יסודות קבועים בעבודתנו. מהם נובעות כל התוכניות והפעילויות המיוחדות בגן", אמרה. בגן הוואדי חוגגים דרך קבע את יום האישה, את יום הילד הבינלאומי ואת ה-1 במאי, חג הפועלים.

את גן הוואדי הקים ארגון הנשים הדמוקרטיות בישראל (אנד"י) שהוקם ב-1951 כאיחוד של שני ארגוני נשים: הארגון אלנהדה אלנסאאיה (התעוררות נשים), שפעל בקרב נשים ערביות, ותנועת נשים דמוקרטיות מתקדמות, שפעלה בקרב נשים יהודיות. במסגרת המערכה לקידום מעמד האישה וזכויותיה, הקימה אנד"י גם מסגרות לילדים – מעונות יום וגני ילדים. הרוח החיה מאחורי הקמתו של גן הילדים בוואדי היו אולגה טובי, מגי כרכבי, סוניה לופטה והדסה גולדברגר.

בכל מחזור מטופלים בגן הוואדי עשרים פעוטות מגיל שלושה חודשים עד גיל חמש שנים. המחזור הראשון סיים את לימודיו בגן בקיץ 1952. באותה עת עבדו בגן מארי עבדו ח'אס, נדא חביבי וחנה ח'ורי. אולגה טובי ומגי כרכבי עבדו יום ולילה על מנת לגייס תרומות למימון הפעלתו של הגן.

גן הוואדי, המתאפיין בחדשנות בתוכניות חינוך ובדרכי הוראה לגיל הרך, ממשיך לשרת את הנשים והילדים בשכונת ואדי ניסנס בחיפה.

ערין עאוידה

המורים ממשיכים להפגין מול מעון ראש הממשלה ברחוב בלפור בירושלים, וחידשו את המחאות ההמוניות במקום. המורים דורשים מראש הממשלה הזמני יאיר לפיד להתערב ולפעול לחתימה על הסכם קיבוצי ולסיום סכסוך העבודה. יו"ר איגוד העובדות והעובדים הסוציאליים, ענבל חרמוני, פרסמה מכתב תמיכה במאבק עובדי ההוראה ובמזכ"לית הסתדרות המורים יפה בן דוד. חרמוני כתבה: "שכר עובדי ההוראה, צעירים וותיקים כאחד – אינו הולם את האמנים על היקר לכולנו מכל, על פניה העתידיים של מדינת ישראל". לדברי חרמוני: "מדינת ישראל בוחרת פעם אחר פעם שלא להשקיע בתשתיות הציבוריות: בחינוך, בבריאות, ברווחה, בדיוור ובתחבורה. מדיניות זו משפיעה באופן עמוק על החברה הישראלית כולה. מדינה שלא משקיעה בתשתיות האזרחיות אינה בת קיימא".

"כמי שעומדת בראשות איגוד העובדים הסוציאליים, אני מודעת באופן הכי קרוב וכואב לקושי שמציב האוצר בפני המנסים והמנסות לשנות את סדרי העדיפויות. לצערי, במשך שנים מנהל משרד האוצר את מדינת ישראל כולה, ובכך לא מותיר מקום לשיקולים מקצועיים בתחומים השונים. דרושים כוחות עצומים על מנת לעמוד בראש מאבק כזה. אני סבורה כי הגיע העת ללכד כוחות ולצאת למאבק כולל על סדרי העדיפויות במדינה, על זכויותיו של האדם העובד שכיום לא יכול להתחיל את החודש לא כל שכן לגמור אותו, ולמען השקעה אמיתית בכל התשתיות הציבוריות", הדגישה.

לאחרונה הודיעה יפה בן דוד שבלא הגעה להסכם שכר חדש למורים, ינקוט הארגון צעדים ארגוניים לקראת פתיחת שנת הלימודים הקרובה. בסרטון שהפיקה הסתדרות המורים, קראה לראש הממשלה יאיר לפיד, לשר האוצר אביגדור ליברמן ולאנשי משרד האוצר לסיים לנסח את ההסכם במהירות, "כדי שנוכל לפתוח את שנת הלימודים הבאה בשקט". בהסתדרות המורים מסרו כי בכוונת עובדי הוראה להמשיך ולהפגין מול מעון ראש הממשלה, והבהירו שלא ינוחו עד שיושג הסכם שכר מיטבי לכל אנשי החינוך.

יוסי אבו



אנחנו העיר נאבקת ביוקר הדיור

תוכנית הדיור שמציעה אנחנו העיר כוללת בין היתר הנחייה לשימוש בסמכות ועדת התכנון העירונית כ'ועדה מקומית עצמאית'. כך, ניתן יהיה להשתמש בוועדת התכנון כדי לתמוך בתוכניות המקדמות בניית מגורים מכלילים ושוויוניים, במקום התוכניות לבניית מגדלים לעשירים בלבד. קשת ציינה: "הזכות לעירוניות היא הזכות להכיר אנשים מגוונים, להתפתח, לפגוש את השונה ולמצות את המרב של כל איש ואישה. אסור לנו למנוע משום אזרח את הזכות לעירוניות, כי היא אינה פריבילגיה, אלא צורך קיומי בתוך חברה בת קיימא. העירייה איננה חברה נדל"ן, אלא רשות ציבורית, וחובתנו לפעול לטובת האזרחים".

מאה מיליון שקלים ואפס פתרונות למשבר הדיור

מוריה שלומות, חברת מועצה מטעם סיעת אנחנו העיר, התייחסה לתוכנית העירייה לאשר מיזם חדש ל"מגורים, תעשייה ומסחר במרכז העיר": "העירייה צפויה להרוויח יותר ממאה מיליון ש"ח מעסקה זו. אפשר היה לוותר על הסכום הנותר, ולדרוש לכלול תוכנית לדיור בר השגה במסגרת הפרויקט שייבנה. העירייה הייתה חייבת לקבוע מראש דרישה בתנאי המכרז להתחייבות היום לבנות דיור בר השגה בפרויקט. אך היא לא עשתה זאת".

"מאה מיליון השקלים היושבים כעת בקופת העירייה יכולים היו לשמש אותנו לעזור למאות משפחות להשיג דיור. ראוי להשתמש בתקציבי העירייה כדי לסמן מדיניות עירונית המציבה את התושבות והתושבים בראש סדר העדיפויות, ולא כדי לבנות עוד פרויקטים עבור העשירים. אפשר היה לחשוב על עשרות דרכים להבטיח כי בפרויקט הנוכחי ישולבו דירות בנות השגה ודיור ציבורי. במקום זה, העירייה החליטה למקסם רווחים, להכניס עוד מאה מיליון שקלים לקופתה ולהעמיק את המשבר המשתולל".

"הלגיטימיות של העירייה כגוף ציבורי נבחנת בהחלטות כגון זו שאנו מתבקשים לאשר היום. אם הייתה כוונה אמיתית להגיע לפתרונות, היו עומדות בפנינו המון אפשרויות לביצוע. כפי שהציגה חברתי שולה קשת בהצעה לסדר, הקרקע בוערת מתחת לרגלינו. אין לנו זמן לבזבז. כל פרויקט חדש שמוקם ואין בו דיור בר השגה - הוא עוד פיסת קרקע שגזלת מאיתנו. אני קוראת לכולכם להצביע נגד ההחלטה להכריז על הזוכה במכרז, ולדרוש כי דיור בר השגה ישולב בפרויקט".

תום קורי

מועצת עיריית תל אביב-יפו התכנסה השבוע (11.7) על רקע העלייה הגואה במחירי הדיור בעיר וברחבי ישראל. שעה שדיור בר השגה אינו מנת חלקם של אזרחי ישראל בכללותה, ניכר כי סמל המשבר הוא העיר תל אביב-יפו, אשר הפכה עיר לעשירים בלבד. זאת, בשל המדיניות הניאו-ליברלית של העירייה והעומד בראשה רון חולדאי, שאינו מחמיץ הזדמנות לירוק בפני התושבים.

במהלך ישיבת המועצה, העלתה סיעת אנחנו העיר הצעה לסדר - תוכנית עבודה לדיור בר-השגה בעיר. שולה קשת, חברת מועצה מטעם סיעת אנחנו העיר, הציגה את התוכנית: "תל אביב יפו סובלת במשך יותר מעשור ממשבר מחירי הדיור. בשנה האחרונה הפכה העיר באופן רשמי ליקרה ביותר למגורים בעולם המערבי, למרות שהתשתיות והחינוך בה מתאימים לעולם השלישי. עד לאחרונה, טען ראש העירייה בתוקף כי אין בידיו הכלים להתערב בדחיקת תושבים אל מחוץ לעיר".

התיירים נהנים והדיירים נדחקים

קשת הוסיפה: "בשבועות האחרונים, ולאחר יותר מעשרים שנה בתפקידו, החל ראש העירייה לגלות עניין כלשהו במשבר הדיור ואף הקים רשות ייעודית. אלא שפרט למתן ג'ובים למקורביו לקראת הבחירות, טרם הובהר מה יהיה תפקידה, ומה תהיה תרומתה לפתרון משבר הדיור. אנחנו בסיעת 'אנחנו העיר' לא מבקשות הצהרות, ולא מבקשות להוסיף עוד מנגנון בירוקרטי. לתושבות ולתושבי העיר נמאס מדיבורי סרק. אנחנו רוצות פחות דיבורים ויותר מגורים - פחות תלונות ונהי כלפי הממשלה והמדינה, ויותר לקיחת אחריות". לדברי קשת, התוכנית שהציעה הסיעה "אינה דורשת תקציב נוסף מעבר למה שאושר, אלא יצירתיות ויוזמה. אין לנו כל עניין בעוד ג'ובים, אלא בעמדה ערכית ברורה".

אחת הסוגיות הבוערות, בה עוסקת התוכנית היא השימוש לרעה בדירות לצרכי תעשיית התיירות: "דירות בעיר מוצעות לתיירים דרך אתר 'איירביאנבי' לתקופה של מעל 60 יום ובאופן שנוגד את חוק התכנון והבנייה, את פקודת הארנונה ואת חוקי רישוי העסקים" אמרה קשת. "המצב שראינו עד היום בנושא דירות הנופש מסמן לא רק עצימת העיניים מצד העירייה בפני הפרת החוק, אלא מדיניות ניאו-ליברלית המספקת תמריצים לכלכליים לבעלי דירות, ומעודדת אותם להוציא דירות משוק השכירות. לפי הערכות, כ- 10,000 יחידות משוקות בצורה זו בתל אביב-יפו, רובן במרכז".

הקשר שלנו עם העובדים בפיוזה התחזק במיוחד סביב תהליך ההפרטה של נמל התעופה, אשר החל לפני ארבע שנים. נאבקנו לצדם נגד ההפרטה, וליוונו את נציגי העובדים במו"מ על המשך העסקת כלל העובדים למרות חילופי המעסיקים. המאבק המשותף קירב בינינו, ולכן עובדי הנמל פנו אלינו מייד לאחר שנתגלו כלי הנשק.

שבוע לאחר מכן, קיימנו בפיוזה הפגנת ענק נגד המלחמה ונגד נאט"ו, כשבמרכז - הסיפור של עובדי נמל התעופה האזרחי. את ההפגנה יזם הארגון שלנו, יחד עם איגודי עובדים וארגונים פוליטיים רבים, כולל מפלגת ההתחדשות הקומוניסטית. אלפים הגיעו להפגנה בעיר הקטנה, שאינה רואה בדרך כלל התארגנויות אזרחיות בסדר גודל כזה.

כפי שקיוונו, ההפגנה העניקה טון למאבק והציתה גל מחאות ארצי. התקשורת הציפה את האחראים למחדל בשאלות, ואחד מבכירי צבא איטליה אישר כי הנשק הועבר דרך נמל התעופה האזרחי עקב עומס בנמל התעופה הצבאי. יום לאחר מכן, הצהיר נשיא "טוסקנה אירפורטס", החברה הפרטית שבבעלותה נמצא נמל התעופה, כי נפלה טעות וכי הדבר לא יקרה שוב.

הגנתם על העובדים וגרמתם לפוליטיזציה של מאבקם. האם יש לו המשך?

לאחרונה התקיימה הפגנה בהשתתפות אלפים בעיר גנואה, בה התרחש מקרה דומה של העברת נשק לצורך חימוש צבא במלחמה בתימן ב-2019. גם אז, הצית המחדל הפגנות המוניות. הסיפור של עובדי נמל התעופה בפיוזה הכה גלים בעיר, וכששמעו על ההפגנה המוצלחת שצעדה שם, יצאו גם הם להפגנה גדולה שסחפה את תושבי העיר.

בעקבות שתי ההפגנות, שהתארגנו בערים קטנות ושוליות יחסית, החלה להתארגן הפגנת ענק גם ברומא. הייתה זו כבר הפגנה בהשתתפות עשרות אלפים, והמפגינים הצביעו על הקשר בין מימון המלחמה לבין יוקר המחיה הגואה. הסיסמא המרכזית של ההפגנה הייתה "הורידו את הנשק - העלו את השכר". בחודש מאי הובלנו שביתה בת יום במחאה על המלחמה, בה השתתפו כל ארגוני העובדים. הסיסמא לשביתה הייתה: "לא עוד מלחמה - משכורת גבוהה". זאת, במחאה על החלטת הממשלה להגדיל את תקציב הצבא על חשבון הדרישות הציבוריות לבריאות, לרווחה ולחינוך.

מה הרקע ממנו הגעת לתפקידך כיו"ר הארגון, ואיזה ועד את מייצגת?

אני עובדת במכון לחקר בריאות הציבור. למרבה הצער, בעולם המחקר קיימת התופעה של מוסדות המעסיקים עובדים בדרכים לא תקינות, בלא תקנים וללא הסכם קיבוצי. זה המאבק העיקרי של ועד העובדים שלנו כרגע: אנחנו מנסים להגיע להסכם קיבוצי כולל, שיבטיח ביטחון תעסוקתי לא רק לחוקרים, אלא לכלל העובדים במכון, לרבות עובדי מינהלה, טכנאים ועובדי ניקיון. אחרי 20 שנה בארגון, גם להם מגיע חוזה קבוע וביטחון תעסוקתי.

כיצד השפיעה פעילותכם על עניין הציבור בארגון?
ההפגנות נגד המלחמה היו צעד חשוב עבורנו, כי הייתה בהן השתתפות רחבה של פועלים איטלקים וזרים שהצטרפו לפעילויות של הקומוניסטים. ההיסטוריה מלמדת כי התערבות הפועלים עצמם במאבק האנטי מלחמתי היא בעלת תפקיד חשוב ביותר, ואף מהפכני. למרבה הצער, באיטליה, כמו במקומות רבים בעולם, הציבור אדיש ואינדיבידואליסטי, וחלה ירידה בהשתתפותו בפעילות הפוליטית. תפקידנו כקומוניסטים לשנות מצב זה.

נועה לוי



פעילי איגוד העובדים בפיוזה (USB) מפגינים תחת הסיסמא: "הורידו את הנשק - העלו את השכר"

ראיון עם יו"ר ארגון העובדים בפיוזה

המאבק במלחמה איגד את העובדים

הסבלים בנמל התעופה האזרחי בפיוזה התרגשו לגלות כי בלוח המטלות שלהם הופיעה משימה להעמיס ציוד הומניטרי על גבי מטוס תובלה. לרגע קט, האמינו כי הם פועלים לסייע לאלפי הפליטים האוקראינים שנושלו מבתייהם עקב המלחמה. אך כשפתחו את הארגזים, גילו לתדהמתם כי אינם מכילים ציוד רפואי או מזון אלא נשק. כך התברר כי המשלוח לא נועד לסייע לפליטים חסרי האונים, אלא לחמש את צבא אוקראינה ולהכשירו להמשך הלחימה. בשלב זה, ממשלת איטליה טרם החליטה רשמית לספק לאוקראינה סיוע צבאי.

העובדים סרבו להטעין את הנשק על המטוס והפסיקו את עבודתם. הם כינסו את נציגיהם, ויצרו מייד קשר עם הנציגות המקומית של ארגון העובדים בפיוזה (USB) שכבר מלווה אותם כמה שנים. להלן ראיון שערך "זו הדרך" עם שצי'נסיה דלה פורטה, יו"ר הארגון ופעילה קומוניסטית.

מדוע סרבו העובדים להעמיס את הנשק על המטוס?

ראשית, העובדים התנגדו, ועודם מתנגדים למשלוחי נשק לצורך לחימה בכלל. שנית, הם חששו מהסיכון הבטיחותי אליו נחשפו הם ויתר עובדי נמל התעופה. כעובדים בנמל תעופה אזרחי, הם מעולם לא הוכשרו להעביר או להעמיס נשק על מטוס, ולא עודכנו בכללי הבטיחות הדרושים לכך.

האם הארגון אליו את שייכת מייצג את העובדים בנמל? כיצד הנעתם אותם לפעולה?

העובדים בנמל התעופה האזרחי של פיוזה מאוגדים ונציגותם מנהלת מו"מ לשיפור הזכויות מול ההנהלה. אנחנו ארגון קונפדרלי ומעמדי המלווה מאבקי עובדים בחזיתות שונות ברחבי הארץ. קשה להניע עובדים לא מאורגנים לפעולה. לכן, אנחנו מגיעים למקומות העבודה המרכזיים באיטליה ומקיימים בהם פעילות פוליטית בנושאי בטיחות, בריאות, זכויות עובדים, משכורות, מרחב בטוח, זמן עבודה הגון ועוד. כך עשינו במשך שנים בשדות התעופה באיטליה.



יו"ר די לינקה ג'נין ויסלר - העמיקה את הקרע המערער את יסודות המפלגה

משבר השמאל בגרמניה והמלחמה באוקראינה

אירופה לא נחרב ב-1989. זאת, מפני שמאז מותו של לנין לא התקיים בהן משטר סוציאליסטי, אלא קפיטליסטי-ממלכתי אשר עשה שימוש בטרור. כאשר נשאלה בנוגע לטרנספורמציה שאירעה במדינות אלה בשנות ה-90, השיבה כי "קבוצה טרוריסטית אחת החליפה אחרת". הנהגתה של ויסלר המיטה על די לינקה מפלה אלקטורלית בבחירות האחרונות לפרלמנט (מ-69 מושבים ב-2017 ל-39 ב-2021). אך למרות זאת היא נבחרה לכהן שוב כיו"ר.

ועידת די לינקה, אשר התקיימה במהלך חודש יוני, הגדירה את המלחמה באוקראינה כמלחמתו של האימפריאליזם הרוסי. יחד עם זאת, החליטה הוועידה לדחות את הצעתה של וגנקנט להגדירה כסכסוך בין שני כוחות אימפריאליסטיים. בהובלת ג'נין ויסלר, קיימה הוועידה דיונים גם בנושא הדמוקרטיה בגרמניה, ותחת נימוק זה התירה לארגוני המפלגה במדינות השונות בגרמניה להצביע בעד משלוחי נשק לאוקראינה, בעד סנקציות נגד רוסיה וכדומה. לא הוזכרה בדיון כל ביקורת על נאט"ו או ארה"ב.

עמדה זו של מפלגת השמאל חשפה, בין היתר, אבסורד פנים-גרמני: הקנצלר אולף שולץ, איש הימין וחבר מפלגת אס.פה.דה. (SPD) הסוציאל-דמוקרטית, יודע כי דעת הקהל הרווחת בגרמניה מתנגדת על פי רוב למשלוחי נשק ולהיגררות לסכסוך עם רוסיה. כמה וכמה בכירים במפלגתו כבר דרשו לקדם הפגה של המתרחבות הבינלאומית. בשל כך, מנסה שולץ לעכב ככל האפשר את משלוחי הנשק לאוקראינה. אולם שותפיו לקואליציה - הירוקים והליברלים - מרבים לתקוף אותו בחריפות על כך.

ראוי לציין כי שרה וגנקנט התפטרה מתפקידה בהנהגת מפלגת השמאל יחד עם שותפה אוסקר לה-פונטיין. וגנקנט עדיין חברה בבונדסטג, והשפעתה הפוליטית והאישית בקרב די לינקה נותרה רחבת היקף. היא מטיבה לנסח את דעותיה בצורה נהירה וברורה, ועל כן מוזמנת פעמים תכופות לעימותים בשידורי הטלוויזיה. החיבור הפולמוסי האחרון שלה התפרסם לאחרונה תחת הכותרת 'זחוחי הדעת'. החיבור הכה גלים ונכלל ברשימת רבי-המכר של השבועון "שפיגל" במשך שבועות.

בנימין כ"ץ, המבורג

המלחמה שמנהלת רוסיה באוקראינה, על כל זוועותיה, משפיעה באופן ישיר גם על המצב הפוליטי בגרמניה. אחת מהשלכותיה - חיסולה בפועל של מפלגת השמאל די לינקה. המשבר החל לתת את אותותיו בשורות המפלגה לאחר דברי מנהיגה לשעבר גריגור גיזי, אשר הביע את אמונו בנאט"ו. בכך, סתר את עמדתה של מנהיגה אחרת לשעבר - חברת הבונדסטג והכלכלנית שרה וגנקנט. לתפיסתה, המלחמה היא סכסוך עקוב מדם בין שתי חברות אוליגרכי-קפיטליסטיות הפועלות לטובת האינטרסים של בעלי ההון. וגנקנט ותומכיה מתנגדים לחימוש המערב את אוקראינה, שהנהגתה הנוכחית מנסה לגרור את אירופה כולה למלחמת עולם.

בעבר טענה יו"ר די לינקה הנוכחית ג'נין ויסלר, במסגרת ויכוח פומבי, כי הסוציאליזם כברית-המועצות ובארצות מזרח

פיצוץ במטה די לינקה באוברהאוזן

רשויות מחוז נורדרייין-וסטפאליה בגרמניה חוקרות פיצוץ שאירע בשבוע שעבר (5.7) במטה מפלגת די לינקה בעיר אוברהאוזן. על פי המשטרה, מטען חבלה שהונח במקום גרם לפיצוץ שניפץ את חלונות משרדי המפלגה וגרם נזק לחזית החנויות הסמוכות.

למחרת הפיצוץ, ערכו מפגינים אנטי-פשיסטיים הפגנה סמוך למשרדי די לינקה. מנהיגת המפלגה ג'נין ויסלר אמרה כי ניאונאציזם הם העומדים מאחורי הפיצוץ. יוסוף קרג'ליק, מזכיר די לינקה במחוז נורדרייין-וסטפאליה, הוסיף כי האירוע הוא "מתקפת טרור ממוקדת מצד הימין הקיצוני".

לפי דו"ח שפרסם משרד הפנים הגרמני בחודש שעבר, הפכה הקיצוניות הפוליטית הימנית איום ממשי על עתיד המדינה. פעילי הימין הקיצוני אינם מהססים לפעול באלימות, והם נזיזים, בין היתר, ממידע כוזב ומסית המופץ ברשתות החברתיות. המשרד הפדרלי להגנת החוקה בגרמניה תיעד יותר מ-33 אלף פשעים ממניע פוליטי שבוצעו ב-2021. שיעור זה מסמן עלייה קלה לעומת מספר התקריות שתועדו ב-2020. עם זאת, תיעד המשרד עלייה של 10% בשיעור הפשעים האלימים ממניע פוליטי ב-2022.

התכנייה הישראלית לפסטיבל כוללת יותר מ-40 סרטים, ו-15 מתוכם צפויים להשתתף בתחרויות לסרטים עלילתיים ותיעודיים. הפסטיבל יקיים הקרנה מיוחדת של הסרט "עטאש" ("צימאון", 2004) בבימוי תאופיק אבו ואיל. זאת, כחלק מסדרת אירועים לציון 50 שנה להקמת בית הספר לקולנוע וטלוויזיה ע"ש סטיב טיש באוניברסיטת תל אביב. "עטאש" עטור השבחים זכה בפרס וולג'ין בפסטיבל ירושלים, בפרס אופיר בקטגוריית הצילום ובפרס הביקורת בפסטיבל קאן. הסרט מותח ביקורת חריפה על היחס המשפיל והדכאני לו זוכה האוכלוסייה הערבית-פלסטינית במדינת ישראל, ומשתף באופן בלעדי שחקנים שאינם מקצועיים. הסרט עוקב אחר משפחה מאום אל-פחם הנאלצת להתמודד עם תקיפה מינית שחוותה אחת מבנותיה.

הפסטיבל יציג גם שורה ארוכה של סרטים הצפויים להשתתף בתחרות דיאמונד לקולנוע תיעודי ישראלי. בסרט "מצרים, שיר אהבה", יוצאת הבמאית איריס זכי למסע בעקבות סבתה סועאד, שהייתה זמרת מצליחה במצרים בשנות ה-40, והדרדרה לחיי עוני בישראל. בסרט "לרפא געגועים" מתעד הבמאי ארטיום דוביצקי מפגש בינו לבין סבתו בפעם הראשונה בחייהם. במהלך הפגישה, היא חושפת אותו להיסטוריה המשפחתית ולפצעים החבויים בה.

סרטו של בילאל יוסף "החיים בצל המוות" עוסק באלימות היומיומית ביישובים הערביים בישראל, ובאפשרויות המעטות הפתוחות בפני אלה המחפשים תחושת ביטחון. "הפרטיזן עם מצלמת הלייקה" בבימוי רות ולק עוקב אחר שמעון לוקביצקי, הנחשף לקורות חייו הוריו - מפקד במחתרת הפולנית ופרטיזנית במערכה נגד הנאצים.

בסרט "דעתו של חייל" חושפים אסף בנית ושי חזקני לראשונה מכתבים שחיברו חיילי צה"ל אך צונזרו במשך 50 שנה בידי הצבא. המכתבים משרטטים גרסה אלטרנטיבית של המציאות הישראלית באותן שנים. הסרט "שני ילדים ביום" בבימוי דוד וקסמן מספק מבט מטריד על המעצר השיטתי של קטינים פלסטינים בידי כוחות הכיבוש בגדה המערבית.

יוסי אבו



צילום מתוך הסרט "עטאש" בבימוי של תאופיק אבו ואיל

פסטיבל הקולנוע ירושלים המציאות הישראלית מבעד לעדשת המצלמה

סרטו החדש של הבמאי השבדי רובן אוסטלנד "משולש העצבות" יפתח את פסטיבל הקולנוע בירושלים לשנת 2022 - ויוקרן ב-21 ביולי בהקרנת בכורה חגיגית בבריקת הסולטן. סרטו של אוסטלנד, יוצר הסרטים המוערכים "כוח עליון" ו"הריבוע", יוקרן במהלך השנה גם בבתי קולנוע מסחריים ברחבי הארץ.

אירוע ההקרנה, שייערך באוויר הפתוח בהשתתפות 5,000 צופים ואורחים, יפתח את המהדורה ה-39 של הפסטיבל שיינעל ב-31 ביולי. הפסטיבל יציג, כמדי שנה, מעל 200 סרטים מעשרות מדינות. ביניהם, סרטים שזכו בשבחים ובפרסים בפסטיבלים במהלך השנה האחרונה.

"משולש העצבות" הוא הזוכה הטרי בפרס דקל הזהב לסרט הטוב ביותר בפסטיבל הקולנוע השנתי בקאן. הסרט מותח ביקורת נוקבת ושנונה כלפי הבורגנות, מוסד ה"משפיענות", הרווח במציאות העכשווית ופערי המעמדות בחברה הקפיטליסטית. במרכז העלילה - דוגמנית מפורסמת ודוגמן מתחיל המנהלים קשר שנע בין הרומנטי לעסקי. השניים יוצאים לשיט בספינת תענוגות בה רוב הנופשים הם בעלי הון ואוליגרכים המתייחסים לעובדי הספינה באדנות.

עם הזכייה בדקל הזהב, וחמש שנים לאחר שזכה באותו פרס עבור סרטו "הריבוע", הצטרף אוסטלנד לרשימה מצומצמת של בימאים שזכו בתואר יותר מפעם אחת. מועדון יוקרתי זה כולל לא מעט אגדות קולנוע ובהן: פרנסיס פורד קופולה, מיכאל הנקה, האחים דארדן ואמיר קוסטוריצה. הסרט הוא הפקה משולבת שבדית, צרפתית, בריטית, גרמנית, טורקית ואמריקאית. אחד השחקנים הראשיים בסרט הוא הכוכב ההוליוודי וודי הרלסון.

דיון בספר "עומדים בשער -

כדורגל ויחסי יהודים וערבים"

מכון ון-ליר בירושלים יקיים ביום שני הקרוב (18.7), בשעה 18:00 דיון בספר "עומדים בשער - כדורגל ויחסי יהודים וערבים בא"י-פלסטין, 1917-1948" מאת ד"ר עומר עינב. הספר ראה אור השנה בהוצאת עם עובד.

ספרו של עינב הוא מחקר חלוצי מרתק בנושא היחסי בארץ תחת השלטון הבריטי. הספר בוחן את היחסים בין יהודים לערבים בין השנים 1917-1948 דרך משחק הכדורגל. לטענת עינב, יהודים וערבים הרבו להיפגש ברחבי הארץ ולשחק. עם זאת שני הצדדים התקשו להותיר את המחלוקות העדתיות והלאומיות ביניהם מחוץ למגרש.

כפי שמראה עינב, הניסיונות להקים התאחדות כדורגל מאוחדת ורב-לאומית בפלסטין המנדטורית שיקפו את התפתחות והתדרדרות היחסים בין שני הצדדים. עינב חיבר את עבודתו לתואר דוקטור בנושא כדורגל בתקופת המנדט"ט בחוג להיסטוריה כללית באוניברסיטת תל אביב.

בדיון ישתתפו נדין אבו לבן, איאד ברגותי, רובי אלמליח, ד"ר יוני מנדל, זוהיר בהלול, דפנה גולדשמידט-כהן ומחבר הספר ד"ר עומר עינב.

אין עתיד עם יאיר לפיד

יאיר לפיד את האשמה בהתנהלות משרד האוצר, שאינו מוכן לסייע בסיום המשבר. על כך כתבו העובדים במחאה: "הלו, מי פה בעל הבית"? ו-"אזרחי ישראל – כשמשרד החוץ מופקר, אתם מופקרים". השבוע (11.7) נערכה עצרת מחאה של עובדי המשרד ברחבת משרד החוץ בירושלים.

מוועד העובדים נמסר: "שר החוץ הפך כעת ראש ממשלה מבלי לסיים את מלאכתו במשרד החוץ. למעשה, לפיד השאיר את משרד החוץ במשבר עמוק. במידה שנמשיך לקלוט עובדים בשכר עלוב ולא נדע לקדם בעוד מועד; במידה שתימשך האפליה בין עובדי משרד החוץ לבין עובדי משרדי ממשלה אחרים בחו"ל; ובמידה שתימשך ההעסקה הפוגענית בלא תגמול עבור שעות נוספות וכוננויות – עתיד משרד החוץ יהיה בסכנה".

הפגנת עובדי משרד החוץ מצטרפת לשורה של הפגנות נגד ראש הממשלה לפיד, הנערכות כעת בידי מורות ומורים מול מעונו ברחוב בלפור שבירושלים (ר' עמוד 5). זאת, במסגרת מאבק הסתדרות המורים לחידוש ההסכם הקיבוצי.



יאיר פרומר בהפגנת עובדי משרד החוץ בבניין בקריית הממשלה (צילום: ועד עובדי משרד החוץ)

עובדי משרד החוץ צפויים לשבש את ביקור נשיא ארצות הברית ג'ו ביידן אשר החל השבוע בישראל (ר' עמוד השער). "יש אפשרות שיהיו שיבושים", אמר יאיר פרומר, חבר ועד עובדי משרד החוץ, לאתר "דבר" ההסתדרותי. "כרגע אנחנו שוקלים את צעדינו, ומבחינתנו הכול פתוח. המסר שלנו לראש הממשלה ושר החוץ יאיר לפיד – קח אחריות. אל תפקיר את שירות החוץ ואת משרד החוץ. האחריות היא שלך והיא מונחת על כתפך. רק לך הכוח לקבל את ההחלטות, והגיע הזמן להביא את הסוגיה הזאת סוף-סוף לפתרון".

לדברי פרומר, סכסוך העבודה במשרד נמשך כבר קרוב לשנה. "הכרזנו על סכסוך העבודה באופן רשמי לפני שמונה חודשים, אבל הצגנו את הדרישות שלנו עוד קודם לכן. התרענו כי בלא פתרון המשבר נצא למאבק". עובדי משרד החוץ נוקטים עיצומים זה חודשים ארוכים.

במחאה על גרירת הרגליים, תלו עובדי משרד החוץ דגלים שחורים ושלטי מחאה גדולי ממדים על בניין המשרד שבקריית הממשלה בירושלים. לפי דיווחים, תולה שר החוץ

המשך הקורס הרעיוני בנושא:

מעמד וקולוניאליזם

בהשתתפות המרקסיסט ההודי המשפיע

וויוק צ'יבר

מפגש שני - ביום שלישי, 19.7, בשעה 19:00, אולם הגדה השמאלית, אחד העם 70, ת"א

המועצה הארצית של מק"י

ההיערכות לבחירות הקרובות

שבת, 23.7 (מיקום ושעה יפורסמו בהמשך)

מועדון הגדה השמאלית

הקרנת הסרט

"למה עזבתני"/ הדר מורג

בהשתתפות הבמאי

ישראל, 2015, 94 דקות (עברית וערבית; כתוביות באנגלית)
מוצ"ש, 16.7, בשעה 19:30

השבוע באתר "זו הדרך"

שש שנות מאבק עובדי המוזיאונים בחיפה, חולדאי הופך את תל אביב לדיסנילנד, פעיל מפלגת העובדים נרצח בברזיל ועוד...
zoha.org.il

מחוז ת"א-יפו של המפלגה

הקומוניסטית הישראלית

אבל על מותה של החברה הוותיקה

מטי בורשטיין

ומשתתף בצער המשפחה

תנועת נשים דמוקרטיות בישראל - תנד"י

אבלה על לכתה מאיתנו

של הפעילה הוותיקה

מטי בורשטיין

ומשתתפת בצער קרובי משפחתה

ח"ד 26205, ת"א 6126102, מל' 03-6293944, zohaderekh@gmail.com

אתר זו הדרך zoha.org.il, מק"י: maki.org.il, info@maki.org.il